

การวิเคราะห์หนึ่งคืออ่านประกอบ วิชาประวัติวรรณคดี

ประโยชน์ของศึกษาตอนปลาย

นางสาว ปทุม พงษ์สุชาติ

001454

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

110038123

AN ANALYSIS OF SUPPLEMENTARY READINGS IN THAI LITERATURE
HISTORY AT THE UPPER SECONDARY EDUCATION LEVEL

Miss Patum Pongsuchart

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์หนังสืออ่านประกอบวิชาประวัติศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โดย นางสาว ปทุม พงษ์สุชาติ

แผนกวิชา มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิต เพ็ชรขอม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุประสิทธิ์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ปุรงโชติ)

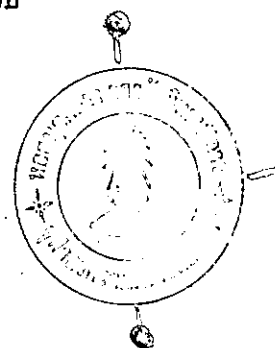
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจิต เพ็ชรขอม)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มุทิตา พิธิขกุล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์หนังสืออ่านประกอบวิชาประวัติศาสตร์ อยุธยา
มัธยมศึกษาตอนปลาย
ชื่อนิสิต นางสาว ปทุม พงษ์สุชาติ
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สุจิต เพ็ชรชอบ
แผนกวิชา มัธยมศึกษา
ปีการศึกษา 2520

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อวิเคราะห์หนังสืออ่านประกอบวิชาประวัติศาสตร์ อยุธยา มัธยมศึกษาตอนปลาย และเพื่อศึกษาส่วนที่-ส่วนบกพร่องของหนังสือดังกล่าวตามความคิดเห็นของครูอาจารย์ที่โชหนังสือเหล่านั้นสอนอยู่ในโรงเรียน

การดำเนินงาน

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้แก่ครูอาจารย์ที่สอนวิชา ท.061-062 ประวัติศาสตร์ จำนวน 50 คน และรับคืนด้วยตนเอง เมื่อได้แบบสอบถามคืนทั้งหมดแล้วได้นำข้อมูลที่ได้จากหมวดที่ 1 และ 2 ของแบบสอบถาม มาคิดเป็นร้อยละ ส่วนข้อมูลในหมวดที่ 3 และ 4 ได้นำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วเปรียบเทียบผลของค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่า z (z -test) และแสดงผลของการวิเคราะห์ที่เป็นตารางประกอบคำอธิบาย

ผลของการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนใช้หนังสืออ่านประกอบวิชาประวัติศาสตร์ทั้ง 2 เล่ม ที่ผู้วิจัยเลือกมาวิเคราะห์ซึ่ง ได้แก่ หนังสืออุเทศวิชาภาษาไทย ประวัติศาสตร์ อยุธยา

วิทยาลัยเกษตรอนุปริญญา ของกระทรวงศึกษาธิการ และหนังสือประวัติวรรณคดี (พ.061-062) ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ เสนีย์ วิจารณ์ วิจารณ์ เกือบทุกคนเลือกหนังสืออ่านประกอบเอง และทุกคนเลือกเพราะพิจารณาแล้วว่ามีความภาคี ครึ่งหนึ่งของครูอาจารย์เลือกประกอบการสอนของตน ส่วนใหญ่แนะนำหนังสืออ่านประกอบให้นักเรียนใช้ด้วย และมีส่วนน้อยที่แนะนำบรรณารักษ์ให้ซื้อไว้ใช้ในห้องสมุด หนังสือที่นำมาวิเคราะห์ทั้ง 2 เล่มนี้มีจุดประสงค์และเนื้อเรื่องตรงกับหลักสูตร เนื้อเรื่องมีความยากง่ายกำลังดีเหมาะสมกับความรู้ของนักเรียน บางเรื่องไม่ทันสมัยและบางแห่งก็เขียนผิดไปจากความเป็นจริง ผู้เขียนเขียนถึงจุดประสงค์ในการแต่งวรรณคดีแต่ละเรื่องทุกครั้งถ้ามีหลักฐาน ตัวอย่างหรือคำประพันธ์ที่ยกมาประกอบบางเรื่องก็ยกมามากเกินไป บางเรื่องก็ยกมาน้อยเกินไป ผู้เขียนละเอียดไม่เขียนถึงหลักฐานในวรรณคดีบางเรื่อง ทำให้เนื้อเรื่องขาดเหตุผล เนื้อเรื่องและวิธีการเขียนโตงเตงเสริมให้ผู้อ่านมีทัศนคติที่ดีต่อเอกลักษณ์ของชาติ การละเอินทางวรรณคดีในภาคผนวกท้ายเล่มช่วยให้อ่านมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยเพิ่มขึ้น และเนื้อหาในเล่มส่วนมากเน้นทักษะการจำเท่านั้น

เกี่ยวกับรูปเล่มของหนังสือ สภาพปกไม่ดึงดูดความสนใจ กระดาษไม่ได้มาตรฐาน การเย็บเล่มไม่แข็งแรง ภาพประกอบในหนังสือของกระทรวงศึกษาธิการมีขนาดเล็กเกินไป ส่วนหนังสือของผู้ช่วยศาสตราจารย์ เสนีย์ วิจารณ์ นั้นไม่มีภาพประกอบเลย รายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่และปีที่พิมพ์ระบุชัดเจน และขนาดของตัวพิมพ์ก็สวยงาม การจัดลำดับเรื่องของหนังสือทั้ง 2 เล่มเรียงเหมาะสม แบบฝึกหัดเมื่อจบวรรณคดีแต่ละบทมีปริมาณน้อย

ข้อเสนอแนะ

ครูอาจารย์ควรศึกษาคำอธิบายลักษณะวิชาประวัติวรรณคดีและเกณฑ์ในการเลือกหนังสือแบบเรียน ควรวางแผนการสอนอย่างรอบคอบ หากมีสื่อครู นำวิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในห้องเรียน และติดตามผลการเรียนการสอน ผู้บริหารควรส่งเสริมครูอาจารย์ในค่ายต่าง ๆ และสิ่งที่สำคัญมากก็คือ ต้องเลือกครูอาจารย์ที่มีความรับผิดชอบเป็นผู้สอนวิชานี้

Thesis Title An Analysis of Supplementary Readings in Thai
Literature History at the Upper Secondary
Education Level.

Name Miss Patum Pongsuchart

Thesis Advisor Associate Professor Dr. Sucharit Pienchob

Department Department of Secondary Education

Academic Year 1977

ABSTRACT

Purposes:

The purposes of this study were: to analyze the supplementary readings in Thai Literature History at the upper Secondary education level and to study the strong and weak points of the books in the opinion of those teachers who use them in their schools.

Procedures:

Questionnaires were sent to 50 teachers who taught the subject TH.061-062 (Thai Literature History). The data were statistically analyzed by means of percentage, arithmetic means, standard deviation and z-test, and then were tabulated and described.

Findings:

The respondents used both supplementary readings of Thai Literature History. What the researcher chose for analyzing

were The Reference Book of Thai Literature History at the Upper Secondary Education Level, Ministry of Education and The Thai Literature History (TH.061-062) written by Assistant Professor Senee Velawan. Most of the teachers selected the books by their own decisions and everyone chose both books because of their good qualities. Half of the teachers used the books for their lesson planning. Most teachers suggested their students to use those two books but only few suggested the librarians to buy them for the library. The objectives and contents of those two books were the same as those appeared in the curriculum. The contents were not too difficult or too easy for the students. It was interesting that the contents in some stories were not up-to-date and in some parts the information available were contrary to the fact. The writers usually pointed out the objectives of each piece of literature if any evidences were available. Examples or poems cited in some stories were not in proportion. The writers omitted some literary evidences which made some stories illogical. The contents and the writing style encouraged the readers to have good attitudes towards the national identity. Simulations and games appearing in the appendix helped the readers to have more knowledge of Thai culture. It was evident that most of the contents emphasized only on memory skills.

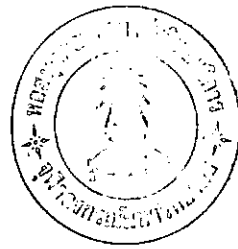
Concerning the appearance of the books, the covers were not attractive, the papers used were below standard, books binding were also not sturdy enough. The pictures appeared in the Ministry

of Education's book were too small while Senee's had no illustration at all. The detail concerning places and years of printing were clearly stated while the size of the letters were fine. The sequences of the stories in those two books were suitable. There were less exercises at the end of each story.

Suggestions:

The teachers should study the course description of Thai Literature History and criteria in selecting text books carefully. They should carefully plan their lessons, produce teachers' handbook, use new methods of teaching and make the follow up study of their teaching. The administrators should encourage the teachers in various ways. The recruitment of well qualified teacher was very important.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุรณโชติ หัวหน้าแผนกมัธยมศึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุจวิท เตียรชอม อาจารย์ที่ปรึกษา และควบคุมการวิจัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุพิน พิพิธกุล อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายสถิติ ซึ่งคณาจารย์ทั้งหมดนี้ ได้ตรวจสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และให้คำปรึกษา แนะนำแนวทาง การทำวิจัยแก่ผู้วิจัยด้วยเมตตาธรรมอย่างสูง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสามไว้ ณ ที่นี้

อนึ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณและขอบคุณครูอาจารย์ทั้ง 50 คน ที่กรุณาสละ เวลาอันมีค่ามาคอยแบบสอบถาม รวมทั้งบรรดาเจ้าหน้าที่ในกองการมัธยมศึกษาทุกท่าน ที่ได้อำนวยความสะดวกในการทำหนังสือแนะนำตัว จนทำให้การวิจัยสำเร็จลงด้วยดีใน ครั้งนี้ด้วย

ปทุม พงษ์สุชาติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิจกรรมประกาศิต	ค
รายการตารางประกอบ	ญ

บทที่

1. บทนำ	1
✓ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
✓วัตถุประสงค์ของการวิจัย ✓	10
ประโยชน์ของการวิจัย	10
การดำเนินการวิจัย	10
✗ขอบเขตของการวิจัย ✓	11
คำจำกัดความของการวิจัย	11
✓ความจำกัดของการวิจัย ✓	11
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
✓3. วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล ✓	31
ขั้นดำเนินการงาน	31
✓เครื่องมือในการวิจัย	31
ตัวอย่างประชากร	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
✓การวิเคราะห์ข้อมูล	32

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	96
สรุปผลการวิจัย ✓	97
✓ ข้อเสนอแนะ	102
บรรณานุกรม	106
ภาคผนวก	111
ประวัติ	134

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

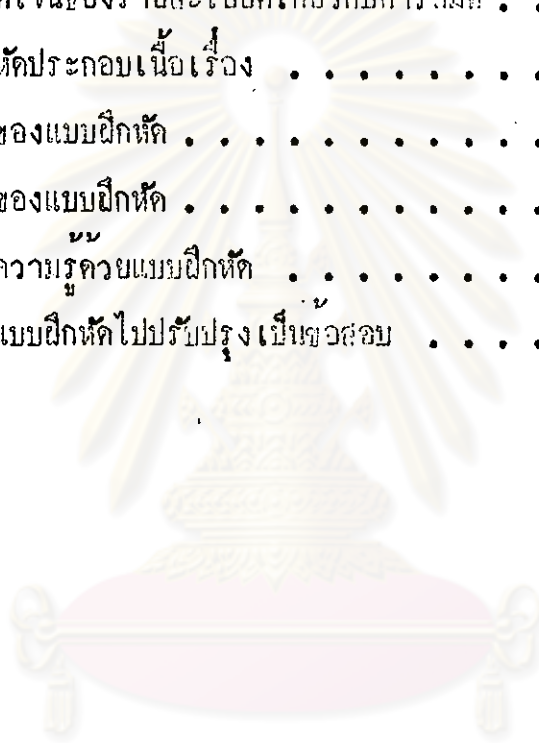
ตารางที่

หน้า

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับจุดประสงค์ของผู้เขียน	41
2. ความสัมพันธ์ของเนื้อหาแต่ละเรื่องกับพื้นฐานความรู้วิชาการระดับ ชั้นวิชาอื่น ๆ	42
3. ปริมาตรรายละเอียดของเนื้อหาบางเรื่อง	43
4. สัดส่วนของปริมาณเนื้อหาแต่ละเรื่อง	44
5. ความเหมาะสมของปริมาณเนื้อหาของวรรณคดีแต่ละยุค	45
6. เนื้อหานอกเหนือจากที่ปรากฏในประมวลการสอน	46
7. ความเหมาะสมของปริมาณเนื้อหาวรรณคดีบางเรื่อง	47
8. ความครบถ้วนของเนื้อหาตามประมวลการสอน	48
9. ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับระดับชั้นของนักเขียน	49
10. การปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัย	50
11. ความบกพร่องทางวิชาการที่ก่อให้เกิดการแก้ไข	51
12. การเขียนจุดประสงค์ในการแก่วรรณคดีแต่ละเรื่อง	52
13. การเขียนเนื้อเรื่องย่อของวรรณคดี	53
14. การยกตัวอย่างคำประพันธ์	54
15. ความเหมาะสมของปริมาณหรืออย่างคำประพันธ์ในวรรณคดีแต่ละเรื่อง	55
16. การสนับสนุนให้อ่านเพิ่มเติมและการเสริมเนื้อหาให้สมบูรณ์	56
17. การยกย่องหรือแสดงคุณค่าของวรรณคดี	57
18. ความสมจริงของเหตุผลในการแสดงคุณค่าของวรรณคดีบางเรื่อง	58
19. ข้อสันนิษฐานหรือหลักฐานทางวรรณคดี	59
20. การเขียนประวัติผู้แต่ง	60
21. การเขียนถึงกวีที่แก่วรรณคดีเล่มนั้น ๆ	61
22. ประโยชน์ของการเรียนทางวรรณคดีในภาคผนวกท้ายเล่ม	62

23. การส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ	63
24. การเขียนที่ย้ายให้ผู้อ่านค้นคว้าเพิ่มเติม	64
25. การส่งเสริมพัฒนาการให้แก่อุโฆษหนังสือ	65
26. การวางพื้นฐานทางวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ไทย	66
27. การใช้หลักจิตวิทยาในการเขียน	67
28. ศัพท์และภาษาที่ใช้อธิบายเนื้อหา	68
29. ความเหมาะสมของหนังสืออ่านประกอบ	69
30. ความแจ่มแจ้งของการใช้ภาษา	70
31. ความถูกต้องของการใช้สำนวนภาษาและตัวสะกด	71
32. คุณภาพของการเขียนเล่มหนังสือ	72
33. ความเหมาะสมของขนาดของหนังสือ	73
34. คุณภาพของกระดาษที่ใช้พิมพ์	74
35. คุณภาพของกระดาษปก	75
36. สภาพปกหนังสือ	76
37. ความชัดเจนของขนาดตัวพิมพ์	77
38. ความสวยงามของตัวพิมพ์	78
39. ความเหมาะสมของสภาพเนื้อหากับการพิมพ์	79
40. ราคาหนังสือ	80
41. การจัดลำดับเรื่อง	81
42. ภาพประกอบ	82
43. ความเหมาะสมระหว่างขนาดของภาพกับสิ่งที่เสนอในภาพ	83
44. ความสวยงามและความถูกต้องของการใช้สีในภาพ	84
45. ความเหมาะสมของชั้นตอนในการนำภาพเข้าไปประกอบเนื้อเรื่อง	85
46. ความเหมาะสมระหว่างภาพกับเนื้อหา	86

47. ความเหมาะสมระหว่างจำนวนภาพกับเนื้อหา	87
48. ปริมาณของภาพประกอบ	88
49. ความถูกต้องของการเขียนบรรณานุกรม	89
50. ความชัดเจนของรายละเอียดเกี่ยวกับการพิมพ์	90
51. แบบฝึกหัดประกอบเนื้อเรื่อง	91
52. เนื้อหาของแบบฝึกหัด	92
53. ปริมาณของแบบฝึกหัด	93
54. การวัดความรู้ควบแบบฝึกหัด	94
55. การนำแบบฝึกหัดไปปรับปรุงเป็นข้อสอบ	95

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย